

การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร "มหาดไทย" สู่วิถีความเป็นเลิศ

ตอน

2

- 1) บทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด ฯ
- 2) กฎหมายปกครอง
- 3) ข้อพึงตระหนักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

ศรีเพ็ญ งามขำ
เรียบเรียง

คำนำ

เอกสารความรู้ฉบับที่ 2/2562 ชุดนี้ประกอบด้วยชุดความรู้จำนวน 5 ตอน โดยฉบับนี้เป็นตอนที่ 2 ที่ได้รวบรวมจากคำบรรยายการถ่ายทอดประสบการณ์ของผู้บริหาร เทคนิคการทำงาน และประเด็นสำคัญต่าง ๆ ที่จะสนับสนุนและเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด ตามโครงการศึกษาอบรมเพื่อการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทย เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ซึ่งจะเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับภารกิจอำนาจหน้าที่ พัฒนาศักยภาพการทำงาน ให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข เพื่อให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนดีขึ้น โดยประกอบด้วยประสบการณ์ผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

- นายदनัย มู่สา รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ ในหัวข้อ “บทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในพื้นที่ชายแดนกับการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ”
- ดร.ฤทัย หงส์สิริ ในหัวข้อ “ตุลาการศาลปกครอง”
- นายประจักษ์ บุญยัง ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ในหัวข้อ “ข้อพึงตระหนักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน”

ทั้งนี้เอกสารความรู้ฉบับนี้ได้จัดเก็บรวบรวมไว้ในระบบคลังความรู้ของสถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย www.stabundamrong.go.th เพื่อเป็นประโยชน์ในการสืบค้นต่อไป

สารบัญ

ตอน 2

1

บทบาทของพวจ.ในพื้นที่ชายแดนได้กับการส่งเสริมความมั่นคงของชาติ

12

กฎหมายปกครอง

36

ข้อพึงตระหนักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารมหาดไทย สู่ความเป็นเลิศ ฉบับที่ 2/2562 ตอนที่ 2

บทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัด
ในพื้นที่ชายแดนกับการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ

โดย นายदनัย มู่สา
รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ(สมช.)

ประเด็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

1. ที่ยืนของท่านในภูมิรัฐศาสตร์งานความมั่นคง

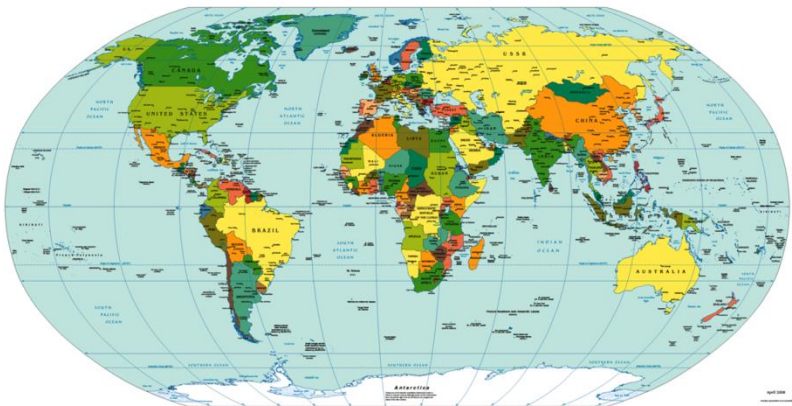

โดยเฉพาะจังหวัดที่มีพื้นที่ติดประเทศเพื่อนบ้าน ควรศึกษาเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศเพื่อทำความเข้าใจ และคาดการณ์พฤติกรรมการเมืองระหว่างประเทศจากตัวแปรทางภูมิศาสตร์ ภูมิภาค ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ประชากรศาสตร์ และทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งการนำกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี มาเป็นแนวทางการปฏิบัติงานในพื้นที่

2. ความเป็นจริงของสถานการณ์ความมั่นคงที่กำลังเผชิญในปัจจุบันและอนาคต

ให้มองประเทศไทยแบบ SWOT รวมทั้ง Scenario Analysis เป็นกระบวนการวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น โดยพิจารณาถึงผลลัพธ์ที่เป็นไปได้จากเหตุการณ์นำไปสู่การเสนอทางเลือกในการเผชิญกับเหตุการณ์ในอนาคตได้อย่างครอบคลุม ทำให้เกิดการเตรียมความพร้อมได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น และ Future Analysis เป็นการมองอนาคตอย่างเป็นระบบที่จะคาดการณ์เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคมในระยะยาว โดยให้พิจารณา ดังนี้

๖ Inside - Out เป็นการรับฟังจากทุกภาคส่วน เพื่อประเมินสถานการณ์ในภาพรวม ได้แก่ การมองยุทธศาสตร์และนโยบายสำคัญของรัฐบาลในประเทศไทย เช่น กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นต้น รวมทั้งนโยบายของประเทศขนาด

ใหญ่หรือประเทศมหาอำนาจที่มีผลกระทบต่อสถานการณ์โลก ภาควิชาการ ภาคประชาคม และภาคประชาชน/ประชาสังคม/เอกชน/NGOs โดยการใช้สื่อที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์

๗ Outside - In เป็นแรงบีบจากนอกประเทศ โดยพิจารณาจากสถานการณ์และปัญหาความมั่นคงในภาพรวมของประเทศต่างๆ ทั่วโลก ที่จะมีผลกระทบต่อปัญหาความมั่นคงของประเทศไทย ได้แก่ ปัญหา EUROPE/REFUGEE, ISRAEL/PALESTINE, ISIS/IRAQ (SYRIA), USA.-MEXICO/ILLEGAL IMMIGRATION DISASTER, SRI LANKA, ROHINGYA/ MYANMAR, MINDANAO, NORTH KOREA, SPRATLY และ INDONESIA/ DISASTER เป็นต้น

๘ ประเทศไทย ประสบปัญหาด้านจังหวัดชายแดนใต้ ปัญหาโรฮิงญา/อุยกูร์ ของประเทศเมียร์มา ซึ่งส่งผลกระทบต่อจังหวัดระนอง ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ และเพชรบุรี ปัญหาผลประโยชน์ทางทะเล/IUU ปัญหาภัยพิบัติต่างๆ และปัญหาความแตกแยกภายในประเทศ

๕) **ความเป็นจริงของสถานการณ์ในพื้นที่** โดยพิจารณาสถานการณ์และปัญหาในพื้นที่ ได้แก่ ความยากจนและความเหลื่อมล้ำ ความขัดแย้งในสังคม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี อาชญากรรมข้ามชาติ การลักลอบสินค้าผิดกฎหมาย NGO และอุตสาหกรรม NGO, IGO ในพื้นที่ไม่สอดคล้องกับงานของรัฐ ความเสี่ยงต่อการก่อการร้าย หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย มลพิษ ความเสื่อมโทรมสิ่งแวดล้อมในเขตเมือง ความเสี่ยงภัยจากการสู้รบ ความมั่นคงชายแดน ภัยไซเบอร์ โรควัวดีใหม่ สังคมผู้สูงอายุ ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ภัยธรรมชาติ ยาเสพติด

3. การดำเนินการของรัฐบาลด้านความมั่นคงผ่านกรอบยุทธศาสตร์ นโยบาย แผน (ชายแดนและประเทศรอบบ้าน)

โดยการนำยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2561 - 2564) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) เป็นหลักในการปรับแผนงาน/โครงการระดับกระทรวงให้สอดคล้องกันเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่ โดยมียุทธศาสตร์ ดังนี้

3.1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง/แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ด้านความมั่นคง กลไกการขับเคลื่อนคือคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีเป้าหมาย “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข” ซึ่งมี 5 ประเด็น ได้แก่ การรักษาความสงบภายใน การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์การภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ และการพัฒนา กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

3.2 ยุทธศาสตร์ความมั่นคงแห่งชาติ

ของไทยต่อประเทศรอบบ้าน พ.ศ. 2560

- 2564 ประเด็นสำคัญของยุทธศาสตร์ ได้แก่ ความไว้วางใจ ไม่แทรกแซงกิจการภายใน สํารวจและจัดทำหลักเขตแดน แลกเปลี่ยนข้อมูล ตรวจสอบคนเข้าเมือง/ศุลกากร

ความเข้มแข็งชุมชน อิทธิพลของประเทศมหาอำนาจ นำแรงงานเข้าไทย พัฒนากลไก แก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ และการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ

3.3 แผนบริหารจัดการชายแดน

ด้านความมั่นคง (พ.ศ. 2559 - 2564)

ผ่าน ครม. มีมติเมื่อ 31 พฤษภาคม 2559 โดยมีเป้าหมายขอบเขตพื้นที่ดำเนินการครอบคลุม ๓๑ จังหวัดทางบก และ ๒๓ จังหวัดทางทะเล

3.4 แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔)

ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ การพัฒนา ศักยภาพความมั่นคงของชาติทางทะเล การคุ้มครองการใช้ประโยชน์จาก ทะเล การสร้างความสงบเรียบร้อย และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากทะเล การสร้างสมดุลและยั่งยืนของทรัพยากร

และสิ่งแวดล้อม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ องค์กรความรู้และความ ตระหนักรู้ ความสำคัญของทะเล การบริหารจัดการผลประโยชน์ของชาติ ทางทะเลโดยองค์กรของรัฐ โดยบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในการ บริหารจัดการทางทะเล ได้แก่

- ประธานกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจังหวัด
- ประธานกรรมการประมงจังหวัด
- ผู้อำนวยการจังหวัด (ประกาศเขตภัยพิบัติ)
- ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทาง ทะเลจังหวัด (อนาคต)
- ประธานอนุกรรมการกำหนดและปรับปรุงเขตปกครองของ จังหวัดทางทะเล ระดับจังหวัด

3.5 ยุทธศาสตร์การต่อต้านการก่อการร้าย (พ.ศ. 2560-2564)

ต้องมีการประเมินสถานการณ์ ปัญหา ผลกระทบ และแนวโน้มของภัยคุกคาม ใน ด้านคน ลัทธิความเชื่อ อาวุธ สิ่งของ วัสดุ ทุน ชายแดน พรหมแดน และการรักษา ความปลอดภัย โดยต้องมีการเตรียมพร้อม

ด้วยการผนึกกำลังทุกภาคส่วน ในการป้องกัน การสร้างภูมิคุ้มกัน การตอบโต้ และการฟื้นฟูกลับสู่สภาพปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 ยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ

(พ.ศ. 2560 – 2564) เป้าหมายในด้านความมั่นคง ปลอดภัย พร้อมรับมือ Cyber โดยการพัฒนาขีดความสามารถภาครัฐ และภาคส่วนต่าง ๆ ในประเทศ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ ตลอดจนรองรับสังคมดิจิทัล การพัฒนากรอบความร่วมมือระหว่างประเทศและอาเซียน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ องค์กรความรู้ และความตระหนักรู้ ถึงความสำคัญของภัยคุกคามความมั่นคงทางไซเบอร์ การปกป้อง/ป้องกันภัยคุกคาม สงคราม และเสริมสร้างความปลอดภัยทางไซเบอร์ โดยบูรณาการการจัดการความมั่นคงทางไซเบอร์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกประเทศ การพัฒนาการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบต่างๆ เพื่อความมั่นคง ปลอดภัยทางไซเบอร์ รวมถึงพัฒนาเทคโนโลยีสำหรับงานสืบสวนและป้องกันอาชญากรรมไซเบอร์ การส่งเสริมการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรทุกภาคส่วน/บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความชำนาญด้านไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง

3.7 ยุทธศาสตร์ต่อประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน

(พ.ศ. 2558 – 2564) การมีกฎเกณฑ์

และค่านิยมร่วมกัน การส่งเสริมความสงบสุขและรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความมั่นคง และการมีพลวัตและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก โดยพิจารณาจากกรอบคิด Connectivity National

Interest การใช้เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ไปสู่การดำเนินการ ส่งเสริมศักยภาพภายใน ร่วมมือกับประเทศสมาชิก ASEAN รับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงรูปแบบใหม่ รวมถึงอาชญากรรมข้ามชาติ และผลกระทบทางด้านลบต่างๆ เช่น ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและปัญหาสาธารณสุข ซึ่งเป็นภัยด้านความมั่นคงนอกรูปแบบ (nontraditional security issues)

4. บทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดในงานความมั่นคง

- 4.1 นำนโยบายยุทธศาสตร์ และแผนความมั่นคงไปปฏิบัติ
- 4.2 สร้างสมดุลงานพัฒนากับงานความมั่นคง
- 4.3 พัฒนาและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 4.4 ทำงานร่วมกับประเทศรอบบ้าน (เอกอัครราชทูต ผู้ช่วยทูต และกลไกต่างๆ)
- 4.5 แก้ไขปัญหาเฉพาะ
 - เขตเศรษฐกิจพิเศษ
 - จังหวัดชายแดน
 - จังหวัดชายแดนใต้
 - ทะเล
 - ไซเบอร์ (Cyber)
 - ฯลฯ

5. ผากไว้ให้คิดในศตวรรษที่ 21

ตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1990 โลกอยู่ในยุค Analog ในปี ค.ศ. 2000 เป็นต้นมา โลกอยู่ในยุค DIGITAL จนถึงปัจจุบัน เริ่มเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2001 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 2100 โดยมีเรื่องสำคัญ คือ VISION ของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของ UNESCO ได้แก่ Learning Scorecard หรือ สมดุลยภาพแห่งการเรียนรู้ ในหนังสือ Learning : The Treasure Within ของ UNESCO กล่าวว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นกุญแจไปสู่ความสำเร็จของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยเนื้อหา ในหนังสือเล่มนี้ เนื้อหาหลักได้กล่าวถึงการเรียนรู้ที่นับเป็นขุมทรัพย์ภายใน ของมนุษย์ ประกอบด้วย 4 ประการ คือ

▣ **Learning to know** : เป็นการเรียนรู้ ที่ลึกซึ้งกว่าการได้มาซึ่งความรู้ การแสวงหาและการใช้ความรู้ เป็นการพัฒนาความจำ จินตนาการ การให้เหตุผล รวมทั้ง ความสามารถในการคิด อย่างไตร่ตรองและลึกซึ้ง อยู่บนหลักเหตุและผล รวมทั้งการใช้ปัญญา ในการแก้ปัญหาต่างๆ เป็นกระบวนการของการค้นพบ

▣ **Learning to do** : เป็นการเรียนรู้ และนำไปทดลองปฏิบัติ ไม่ใช่เป็นการฝึก แค่ทักษะอย่างเดียว เป็นการพัฒนา สมรรถนะ ซึ่งเป็นกลุ่มของ Knowledge

skill และ attitude ต่างๆ ที่สามารถนำไปสร้าง นวัตกรรม และสร้างผลงาน พร้อมทั้งจะเสี่ยงและกล้าแก้ปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ได้

๓ Learning to live together :

เป็นการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นที่การทำ ความเข้าใจตนเองและผู้อื่น เรียนรู้ที่จะให้คุณค่าของความแตกต่างทางความคิดและความเป็นตัวตนของแต่ละคน เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจกัน ฟังพากัน

เคารพถึงคุณค่าและวัฒนธรรมของแต่ละคน และมุ่งเน้นที่การทำ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ร่วมกัน

๔ Learning to be : เป็นการเรียนรู้

ที่จะเป็นคนเต็มคน หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เป็นการพัฒนาคุณภาพในทุกๆ มิติ เป็นการเรียนรู้ที่ผ่านการขัดเกลาจากกระบวนการ การได้มาซึ่งความรู้ การฝึกทักษะและการตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์

รวมเป็นคำขวัญ คือ **“A LIFETIME TO LEARN”**

ครบวงจร

ALL IN ONE

ทุกคนต้องมีการเตรียมความพร้อม โดยการ **SELF RENEWAL :**

PERSONAL CHECKLIST

- Fluent in Two Languages
- Reads One Book a Month
- Reads Four Daily Newspapers
- Reads 30 Magazines
- Attends One Course Per Quarter
- Out of Office > 50 %
- Computer Literate
- Multidisciplinary Knowledge

ให้ทุกคนนำความคิดของ The Reiki Principles ดังนี้

*Just for today, I will **not be angry**.*

*Just for today, I will **not worry**.*

*Just for today, I will **do my work honestly**.*

*Just for today, I will **be kind** to my neighbor and every living thing.*

*Just for today, I will **give thanks** for my many blessings.*

ความหมายโดยรวมคือ การทำสิ่งที่ไม่ดีให้น้อยลง ชีวิตจะมี
ความสุขมากขึ้น เช่น โกรธให้น้อยลง

เดินต่อการศึกษาและงานของท่าน

“อย่างมั่นใจและเข้มแข็ง”

“นกไม่กลัวกิ่งไม้หัก เพราะมันใจในปีกของตนเอง”

กฎหมายปกครอง

โดย ดร. ฤทัย หงส์ศิริ

ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

กฎหมายปกครองที่เกี่ยวข้อง

- ♥ 1. พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539
- ♥ 2. พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539
- ♥ 3. พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
- ♥ 4. พ.ร.บ. จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

การเตรียมการและการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครองหรือกฎ และรวม ถึงการดำเนินการใดๆ ในทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

ข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐหรือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกชน

ความรับผิดทางกฎหมาย

- ◆ 1. ความรับผิดทางแพ่ง (ชดใช้ค่าเสียหาย)
- ◆ 2. ความรับผิดทางอาญา (จำคุก/ปรับ)
- ◆ 3. ความรับผิดทางวินัย (ภาคทัณฑ์ ตัดหรือลดขั้นเงินเดือน ปลดออกไล่ออก)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

มาตรา 197 วรรคหนึ่ง

ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณา

พิพากษาคดีปกครองอันเนื่องมาจากการใช้อำนาจทางปกครองตามกฎหมายหรือเนื่องมาจากการดำเนินกิจการทางปกครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

องค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญปี 2560

- ✿ 1. คณะกรรมการการเลือกตั้ง
- ✿ 2. ผู้ตรวจการแผ่นดิน
- ✿ 3. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
- ✿ 4. คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
- ✿ 5. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 9/2549

เนื่องจากการจัดการการเลือกตั้งเป็นการใช้อำนาจรัฐเพื่อจัดให้มีการเลือกตั้งผู้แทนของปวงชนเข้าไปปกครองประเทศ ดังนั้น หากมีปัญหา

เกิดขึ้นจากการใช้อำนาจในการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้งของ กกต. ก็ย่อมอยู่ภายใต้การตรวจสอบขององค์กรฝ่ายตุลาการ รวมทั้งกรณี

ที่มีการกล่าวอ้างว่าการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญของ กกต. เป็นที่ยุติ ซึ่งมีความหมายเพียงเป็นการยุติโดยองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติตามที่ กกต. วินิจฉัยเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าเป็นที่ยุติโดยไม่ต้องถูกตรวจสอบโดยองค์กรตุลาการ ทั้งนี้ เพราะ กกต. ไม่ได้เป็นองค์กรที่รัฐธรรมนูญมอบหมายให้ใช้อำนาจตุลาการตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้

พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต 2561

มาตรา 91

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. **ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา** ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและคำวินิจฉัยไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวัน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีต่อไป
2. **ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย** ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชา เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป

มาตรา 98 วรรคหนึ่ง

เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา 91 แล้วให้ “ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก” โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา 98 วรรคสาม

การดำเนินการทางวินัยตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้บังคับบัญชา สั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มาตรา 100 วรรคหนึ่ง

ผู้บังคับบัญชาไม่ดำเนินการตามมาตรา 98 โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมาย หรือกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น

มาตรา 101 วรรคหนึ่ง

ผู้ซึ่งถูกลงโทษตามมาตรา 98 ที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ถูกลงโทษโดยไม่ต้องอุทธรณ์ตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกลงโทษนั้น หรือจะดำเนินการอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกลงโทษนั้นก่อนก็ได้

พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

มาตรา 116

เมื่อ ก.พ.ค. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้นภายใน**สามสิบวัน** นับแต่วันที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย

ในกรณีที่มีผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุด ภายใน**เก้าสิบวัน** นับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค.

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.1037/2558

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ซึ่งใช้บังคับในขณะเกิดเหตุ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 เห็นได้ว่า ข้อกล่าวหาที่อยู่ในอำนาจไต่สวนและพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หมายถึงเฉพาะข้อกล่าวหาที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเท่านั้น และโดยที่ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมไว้ ดังนั้น ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม จึงเป็นมูลความผิดทางอาญา ส่วนความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ถือเป็นมูลความผิดทางวินัย ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีอำนาจหน้าที่ในการ ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต 2561

มาตรา 4

“**ทุจริตต่อหน้าที่**” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ
อย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใด
ในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามิตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มี
ตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหา
ประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น **หรือกระทำการอันเป็น
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ใน
การยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น**

มาตรา 101 วรรคสอง

ในกรณีที่ผู้ถูกลงโทษนำคดีไปฟ้องต่อศาลปกครองโดยมิได้ฟ้อง
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ศาลปกครองแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ
และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีสิทธิขอเข้ามาเป็นคู่กรณี ในคดีด้วยได้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

มาตรา 26 วรรคหนึ่ง

การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล
ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้
บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม **ไม่เพิ่มภาระ
หรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ** และจะกระทบ
ต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็น
ในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

คำพิพากษาที่ อ.7/2557

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (นายก อบต.) โดยความเห็นชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 (คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล จังหวัด) ก็อาจปฏิบัติตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ดังกล่าว โดยมีคำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดี

ทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการได้โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อหลักกฎหมาย ทั่วไปและบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ โดยการดำเนินการให้มีการเพิกถอน คำสั่งที่ให้ลงโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดีร้อยละ 5 เป็นเวลา 3 เดือน โดยให้ การเพิกถอนมีผลย้อนหลังไปถึงวันออกคำสั่งดังกล่าวเสียก่อน ซึ่งเมื่อได้ ดำเนินการดังกล่าวแล้วในสายตาของกฎหมายย่อมถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่เคย ถูกลงโทษทางวินัยสำหรับการกระทำความผิดในกรณีเรื่องเดียวกันนี้มาก่อน

พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา 40 วรรคหนึ่ง

คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ ให้ระบุนกรณีที่ อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลา สำหรับการอุทธรณ์ หรือการโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย

คำสั่งทางปกครอง

มาตรา 5 แห่ง พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติ สัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระงับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล **ไม่ว่าจะเป็น การถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัย อุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน** แต่ไม่หมายความถึงการออกกฎ

คำสั่งทางปกครอง

1. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจ(ฝ่ายเดียว)ตามกฎหมาย
2. เป็นการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ทางปกครอง
3. สร้างนิติสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่
4. ผลบังคับแก่บุคคลหรือกรณีเฉพาะเรื่องเฉพาะราย

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 578/2552

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จะขยายระยะเวลาการก่อสร้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ถือเป็นดุลพินิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ตามสัญญาจ้าง ตลอดจนกรณีที่ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีคำสั่งยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี **ถือเป็นการใช้สิทธิตามสัญญาจ้างเท่านั้น มิใช่คำสั่งทางปกครอง** ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ตามความเข้าใจของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ศาลจึงไม่อาจก้าวล่วงออกคำสั่งตามคำขอที่หนึ่งให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา 72 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

มาตรา 9

1. การออกกฎ คำสั่ง หรือการกระทำฝ่ายเดียว โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
2. ละเลยต่อหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า
3. ละเมิดหรือความรับผิดชอบอื่น
4. สัญญาทางปกครอง
5. คดีที่กฎหมายบังคับให้ฟ้องศาลเพื่อบังคับบุคคลให้กระทำ
6. คดีอื่นที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 72 อำนาจกำหนดค่าบังคับของศาล

1. ให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือสั่งห้ามกระทำ
2. ให้ปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลกำหนด
3. ให้ใช้เงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน กระทำหรืองดเว้นกระทำ
4. ให้ถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล
5. ให้กระทำหรือละเว้นกระทำให้เป็นไปตามกฎหมาย

มาตรา 49 – 52 ระยะเวลาฟ้องคดี

1. ฟ้องภายใน 90 วันนับแต่วันรู้หรือควรรู้เหตุแห่งการฟ้องคดี
2. คดีละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่น ฟ้องภายใน 1 ปีนับแต่รู้หรือควรรู้เหตุ แต่คดีสัญญา ฟ้องภายใน 5 ปีนับแต่รู้หรือควรรู้เหตุ ทั้งนี้ ไม่เกิน 10 ปี นับแต่มีเหตุแห่งการฟ้องคดี
3. เมื่อใดก็ได้ กรณีประโยชน์สาธารณะหรือสถานะบุคคล

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 504/2551

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ยึดหลักประกันของของผู้ฟ้องคดีและมีหนังสือเรียกให้ธนาคารในฐานะผู้ค้ำประกัน ชำระเงินตามสัญญาค้ำประกัน (หลักประกันของ) **มิใช่การใช้อำนาจตามกฎหมาย** ของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ **แต่เป็นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองใช้สิทธิตามหนังสือแสดงเงื่อนไขการซื้อ**

และการจ้างโดยการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้ฟ้องคดีทำไว้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และผู้ให้บริการตลาดกลางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญา

ตัวอย่างของคำสั่งทางปกครอง

คำสั่งที่มีต่อข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1. คำสั่งที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
ลงโทษทางวินัย
2. คำสั่งที่เกี่ยวกับสวัสดิการต่าง ๆ
3. คำสั่งอื่น ๆ

คำสั่งที่มีต่อประชาชน

1. คำสั่งไม่ออกใบอนุญาต เพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาต
2. คำสั่งเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ
3. คำสั่งให้กระทำหรืองดเว้นกระทำ
4. คำวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่ง

คำสั่งเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

1. การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การสั่งพักงาน หรือสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน หรือการให้พ้นจากตำแหน่ง หรือการลงโทษทางวินัย
2. คำวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่ง

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

มาตรา 12 การเรียกให้เจ้าหน้าที่รับผิดทางละเมิด

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา 8 หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 10 ประกอบกับมาตรา 8 ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

กฎกระทรวง ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2543) ออกตามความใน พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

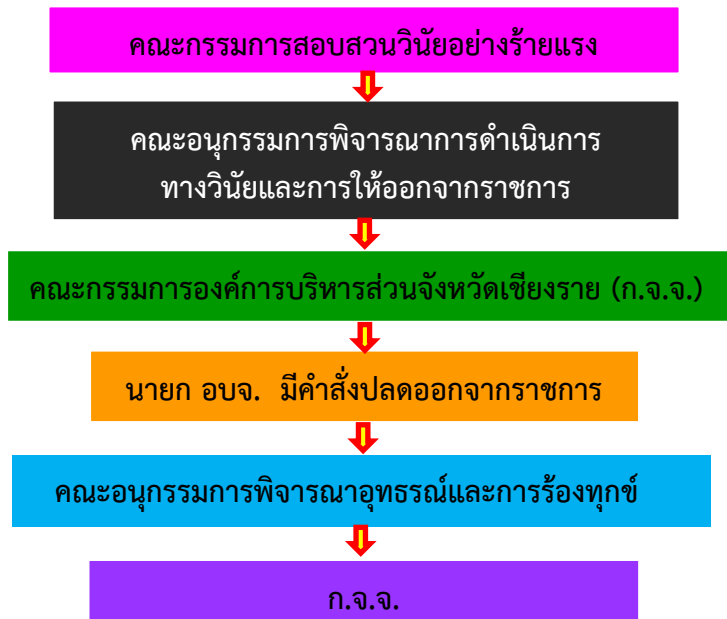
การดำเนินการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างของทางราชการ เช่น

1. สั่งรับหรือไม่รับคำเสนอขายหรือรับจ้าง
2. อนุมัติสั่งซื้อหรือสั่งจ้าง
3. สั่งยกเลิกกระบวนการพิจารณาคำเสนอ
4. สั่งให้เป็นผู้ทำงาน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 245-246/2552

❁ ผู้ฟ้องคดีเป็นนักบริหารงานทั่วไป ระดับ 6 สังกัด อบจ. เชียงราย ถูกกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์ทุจริตในการเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการ

❁ คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดจริง ควรลงโทษ ปลดออกจากราชการ

❁ คณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการซึ่งมีนาย ศ. ในฐานะรองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน มีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนวินัย จึงเสนอความเห็นดังกล่าวต่อคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย (ก.จ.จ. เชียงราย)

❁ ก.จ.จ.เชียงราย ซึ่งมีนาย ศ. รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย เป็นประธาน มีมติให้ปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

❁ นายก อบจ. มีคำสั่งปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติ ก.จ.จ. เชียงราย

❁ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการต่อ ก.จ.จ. เชียงราย

❁ คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์มีมติให้ยกอุทธรณ์และเสนอความเห็นต่อ ก.จ.จ. เชียงราย

❁ ก.จ.จ.เชียงราย ซึ่งมีนาย ศ. ปฏิบัติราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัด ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม มีมติยกอุทธรณ์

❁ ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องเพิกถอนคำสั่งปลดออกจากราชการที่ศาลปกครอง

ประกาศคณะกรรมการกลางข้าราชการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้อ 68

วรรคดี

เรื่อง มาตราฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการดำเนินการทางวินัย กำหนดให้คณะอนุกรรมการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการ ต้องไม่เป็นกรรมการในคณะกรรมการข้าราชการ อบจ. หรือคณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์

คำวินิจฉัยของศาล

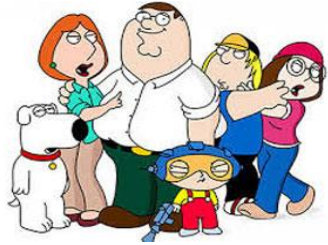
หลักเกณฑ์ตามข้อ 68 วรรคสี่ของประกาศ มีเจตนารมณ์ที่จะให้การพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยที่ดำเนินการโดยคณะกรรมการทั้งสามชุดดังกล่าวซึ่งเป็นขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญในการออกคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบกระเทือนอย่างมาก ต่อสิทธิของข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีการดำเนินการอย่างโปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม และปราศจากความคลางแคลงใจต่อกรรมการแต่ละคน ในเรื่องความเป็นกลาง รวมทั้งเพื่อให้มีการตรวจสอบถ่วงดุลซึ่งกันและกันระหว่างคณะกรรมการทั้งสามชุด

การทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมของนาย ศ. ทั้งในคณะอนุกรรมการและใน ก.จ.จ. เชียงราย ไม่ว่าจะทำหน้าที่ในฐานะรองผู้ว่าราชการจังหวัดหรือในฐานะผู้ปฏิบัติราชการแทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ก็ตาม แต่เนื่องจากการเข้าไปมีส่วนร่วมพิจารณาเรื่องของผู้ฟ้องคดีโดยบุคคลคนเดียวกันในคณะกรรมการทั้งสองชุด จึงเป็นกรณีที่มี **เหตุแห่งความไม่เป็นกลางในทางรูปแบบหรือโดยสภาพภายนอกของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการ** ที่มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางปกครองและไม่ชอบตามข้อ 68 วรรคสี่ ของประกาศคณะกรรมการกลาง

พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

มาตรา 13 เจ้าหน้าที่จะพิจารณาทางปกครองไม่ได้

1. เป็นคู่กรณีเอง
2. เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี
3. เป็นญาติของคู่กรณี
4. เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของ คู่กรณี
5. เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี
6. กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

คู่กรณี

1. ผู้ยื่นคำขอ
2. ผู้คัดค้านคำขอ
3. ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่ง
4. ผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครองเนื่องจากสิทธิจะถูกระงับจากผลของคำสั่ง

มาตรา 16

ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา 13 เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครอง ซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.133/2553

ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษต่อคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) อ.ก.ค. วิสามัญเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ซึ่งกระทำการแทน ก.ค. และมีนาย ป. ในฐานะอนุกรรมการโดยตำแหน่งได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีและที่ประชุมได้มีมติให้ยกอุทธรณ์ของ

ผู้ฟ้องคดี กรณีจึงเห็นได้ว่า การที่นาย ป. ได้เคยพิจารณาวินิจฉัยในเรื่องการดำเนินการทางวินัยผู้ฟ้องคดีมาก่อนแล้ว และต่อมาได้เป็นเจ้าหน้าที่ในชั้นการพิจารณาอุทธรณ์ในเรื่องเดิมอีก การพิจารณาใช้ดุลพินิจของนาย ป. จึงอาจมีความโน้มเอียงไปตามความเห็นเดิมที่ตนได้เคยพิจารณาวินิจฉัยไปแล้วเมื่อครั้งที่เป็นประธานคณะกรรมการ อ.ก.ค. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ อันถือได้ว่ามีสภาพร้ายแรงที่อาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง แม้จะไม่มีผู้ใดคัดค้านแต่นาย ป. ย่อมเห็นได้เองอยู่แล้วว่าตนมีลักษณะต้องห้ามดังกล่าว นาย ป. จึงสมควรหยุดพิจารณาเรื่องนั้น และควรจะให้เจ้าหน้าที่อื่นเข้าปฏิบัติหน้าที่แทน ตามมาตรา 16 วรรคสอง (1) ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญกรณีย่อมเห็นได้ว่ามติดังกล่าวบกพร่องในสาระสำคัญอันเป็นเหตุให้ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา 18

บทบัญญัติมาตรา 13 ถึงมาตรา 16 ไม่ให้นำมาใช้บังคับกับกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะหรือสิทธิของบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไขได้ หรือไม่มีเจ้าหน้าที่อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนผู้นั้นได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.87/2556

✓ เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการตำแหน่งนักวิชาการเงินและบัญชี ต่อมาถูกผู้ว่าราชการจังหวัดออกคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ เนื่องจาก ถูกกล่าวหาทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กรณีจึงใจจ่ายเงินให้แก่ผู้ประกันตน และผู้มีสิทธิไม่ครบถ้วนและนำเงินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

✓ ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ ซึ่งนายกรัฐมนตริวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

✓ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาล ขอให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษและ คำวินิจฉัยอุทธรณ์

คำวินิจฉัย

เมื่อคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ทางวินัยร้ายแรงผู้ฟ้องคดี มีนาง ส. และ นางสาว พ. เป็นกรรมการ ทั้งที่บุคคลทั้งสอง เคยเป็นกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้น สอบข้อเท็จจริงมาก่อน และผู้ฟ้องคดีได้มี หนังสือคัดค้านการแต่งตั้งบุคคลทั้งสองแล้ว เมื่อปรากฏว่าบุคคลทั้งสองมีส่วนมาตั้งแต่ต้น ในการวางแผนเพื่อหาพยานหลักฐาน จึงถือได้ว่า

กรรมการสองคนมีส่วนได้เสียโดยตรง และมีสภาพร้ายแรงตาม ม. 16 รวมทั้งถือได้ว่าเป็นกรณีขาดความเป็นกลาง ตาม ม. 13 แห่ง พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ การที่ คกก. สอบสวนทางวินัยซึ่งมี จำนวน 4 คน แต่มี คกก. ที่มีส่วนได้เสียร่วมพิจารณาอยู่ด้วยถึง 2 คน ย่อมเป็นที่คาดเดาได้ว่าผลการสอบสวนทางวินัยจะไม่แตกต่างไปจาก ผลการสอบสวนข้อเท็จจริง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่าง ร้ายแรงจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นเหตุให้คำสั่งลงโทษไล่อผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

มาตรา 30 วรรคหนึ่ง

ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้รับทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

มาตรา 102 การดำเนินการทางวินัย

การดำเนินการทางวินัย ให้สอบสวนเพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรมโดยไม่ชักช้า

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง กรณีกล่าวหาว่าทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ดำเนินการตามวิธีการที่ผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร

พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครู

และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547

มาตรา 98 วรรคหนึ่ง

การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีกรณีอันมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนให้ได้ความจริงและความยุติธรรมโดยมิชักช้า และใน

การสอบสวนจะต้องแจ้งข้อกล่าวหา และสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหามีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

มาตรา 92

ในกรณีที่ผลการสืบสวนหรือพิจารณาตามมาตรา 91 ปรากฏว่ากรณีมีมูล ถ้าความผิดนั้นมิใช่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และ**ได้แจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ พร้อมทั้งรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว** ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 57 เห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดตามข้อกล่าวหา ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษตามควรแก่กรณีโดยไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.55/2546

ข้าราชการสังกัดกรมการค้าต่างประเทศยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ครบจำนวน โดยไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระในส่วนของดอกเบี้ย ค่าฤชาธรรมเนียม และค่าทนายความ

กรมการค้าต่างประเทศจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด โดยคณะกรรมการฯ เห็นว่าการกระทำดังกล่าวไม่ถึงขั้นประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหาย และรายงานกระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลังเห็นว่า หลังจากที่นาย น. โอนไปรับราชการที่อื่น ยังคงมีเวลาเหลือที่จะยื่นคำขอรับชำระหนี้เพิ่มเติมอีก 23 วัน แต่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งเป็นผู้บังคับ บัญชาชั้นต้นของนาย น. ก็ได้ดำเนินการหรือมอบหมายให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใดยื่นคำขอรับชำระหนี้เพิ่มเติม จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

ข้อ 15

คณะกรรมการต้องให้โอกาสแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เสียหายได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า การที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด แจ้งให้หัวหน้ากลุ่มงานนิติการชี้แจงข้อเท็จจริง ในประเด็นที่ถูกฟ้องคดีที่ 2 สอบถามเพิ่มเติม และผู้ฟ้องคดีชี้แจงเพิ่มเติมในฐานะหัวหน้ากลุ่มงานนิติการ กรณีดังกล่าวมิใช่การแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอ ตามนัยข้อ 15 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังนั้น คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ที่ให้ ผู้ฟ้องคดีชดใช้เงิน จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกระทำโดย**ไม่ถูกต้องตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ**ที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น

ข้อ 18 วรรคสาม

ในกรณีที่ปรากฏตามความเห็นของกระทรวงการคลังว่ามีผู้ใดต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นหรือต่างไปจากสำนวนที่ผู้แต่งตั้งส่งให้ตรวจสอบ หากยังไม่เคยมีการสอบผู้นั้น**ในฐานะผู้ต้องรับผิดมาก่อน ให้ผู้แต่งตั้งเรื่องให้คณะกรรมการทำการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดผู้นั้นเพื่อประกอบการวินิจฉัยสั่งการ** ถ้าผลของคำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้งตรงกับความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งสั่งการให้ผู้นั้นรับผิดแล้วรายงานกระทรวงการคลังเพื่อทราบ ถ้าผลของคำวินิจฉัยของผู้แต่งตั้งต่างไปจากความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งรายงานกระทรวงการคลังพิจารณาให้ความเห็นอีกครั้งหนึ่ง

คำพิพากษาที่ อ.357/2551

❁ ผู้ฟ้องคดีย้ายมาดำรงตำแหน่งปลัด อบต. เมื่อ 1 ก.ค. 2545 และได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการเก็บรักษาเงินเมื่อ 2 ก.ค. 2545

❁ ผู้ฟ้องคดีได้เรียกตรวจสอบสมุดบัญชีเงินสด และสมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร พบว่ามีการรวมตัวเลขผิด ลงตัวเลขคลาดเคลื่อน และนาง จ. หัวหน้าส่วนการคลัง อ้างเหตุหลบเลี่ยงไม่นำสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารมาให้ตรวจสอบ

❁ ต่อมา 23 ก.ย. 2545 ผู้ฟ้องคดีตรวจสอบกับธนาคารพบว่าเงินในบัญชีธนาคารของ อบต. ไม่สอดคล้องกับที่ได้รับรายงานจากนาง จ. และยังคงตรวจสอบพบอีกว่าได้มีการเบิกจ่ายเช็คโดยปลอมลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี และประธานกรรมการ บริหารฯ และไม่มีการลงรายการเบิกจ่าย ผู้ฟ้องคดี จึงได้รายงานให้ประธานกรรมการบริหารฯทราบ

❁ อบต. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ ละเมิด ซึ่งเห็นว่าในระหว่างที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัด อบต. ผู้ฟ้องคดี ละเลยปล่อยให้มีการลงรายการเท็จในสมุดเงินคงเหลือประจำวันและละเว้น ไม่ทำบัญชีเงินคงเหลือประจำวัน จึงมีคำสั่งเรียกให้ ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความรับผิดชอบ ระดับ ที่ 2 โดยให้ชดใช้ในอัตราร้อยละ 81

❁ ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่ง

❁ ต่อมาผู้ว่าฯ โดยคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้มีมติไม่เห็นด้วย กับ อบต. โดยเห็นว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นผู้ตรวจพบการกระทำความผิด สมควรกำหนดความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีในระดับที่ 3 ต้องรับผิดชอบชดใช้ในอัตราร้อยละ 65 อบต.จึงมีคำสั่งให้ชดใช้ตามจำนวนเงินดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่ง

ต่อมา ได้มีหนังสือร้องเรียนต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ว่ามีการทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนที่อำเภอแม่ฮาด จังหวัด เชียงใหม่จึงได้รายงานให้กรมการปกครองในฐานะสำนักงานทะเบียนกลาง ทราบ และตรวจสอบในทางลับ พบว่ามีการกระทำผิดตามที่ได้ร้องเรียนจริง กรมจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและแจ้งนายอำเภอเพื่อสั่ง จำหน่ายชื่อและรายการบุคคลทั้ง 1,243 คน ซึ่งรวมถึงผู้ฟ้องคดีออกจาก ทะเบียน โดยใช้อำนาจตาม ม.10 แห่ง พ.ร.บ.การทะเบียนราษฎร ประกอบกับ ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร

ต่อมา นายอำเภอได้มีประกาศยกเลิก เพิกถอนรายการบุคคล และจำหน่ายรายการบุคคลของผู้ฟ้องคดีออกจากฐานข้อมูลทางทะเบียน และบัตรประจำตัวประชาชน ให้ส่งบัตรประจำตัวประชาชน และเอกสาร ทางทะเบียนคืนสำนักทะเบียนอำเภอแม่ฮาด

คำวินิจฉัย

เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นที่ ยุตี้แล้วว่านายอำเภอมิได้แจ้งให้ ผู้ฟ้องคดีทั้งหมดซึ่งจะเป็นผู้ได้รับ ผลกระทบจากประกาศดังกล่าว ได้ทราบว่าต้องถูกเพิกถอนชื่อ ออกจากทะเบียนบ้าน จะต้อง

เปลี่ยนสถานะจากสัญชาติไทยไปเป็นชนกลุ่มน้อย **ทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่มี โอกาสได้โต้แย้งหรือแสดงพยานหลักฐานใดๆ** โดยอ้างเหตุผลเพียงว่า การดำเนินการดังกล่าวมิใช่การเพิกถอนรายการสัญชาติของผู้ฟ้องคดี จึงมิได้เป็นการดำเนินการที่กระทบสิทธิของผู้ฟ้องคดี จึงไม่จำต้องเรียก ผู้ฟ้องคดีกับพวกมาชี้แจง

พ.ร.บ. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

มาตรา 49 วรรคหนึ่ง

เจ้าหน้าที่หรือผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่**อาจเพิกถอนคำสั่งทางปกครองได้**ตามหลักเกณฑ์ในมาตรา 51 มาตรา 52 และมาตรา 53 ไม่ว่าจะพ้นขั้นตอนการกำหนดให้อุทธรณ์หรือให้โต้แย้งตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นมาแล้วหรือไม่

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 157

ผู้ใดเป็น**เจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ** เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริต ต้องระวางโทษ**จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ**

องค์ประกอบความผิด

1. เป็นเจ้าพนักงาน
2. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ
3. โดยเจตนา
4. โดยทุจริตหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

ข้อยกเว้นตามมาตรา 30 วรรคสอง

1. เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วนหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่ง ผู้ใดหรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ
2. ทำให้ระยะเวลาในการทำคำสั่งล่าช้าออกไป
3. เป็นข้อเท็จจริงที่คู่กรณีให้ไว้

4. เห็นชัดว่าการให้โอกาสไม่อาจกระทำได้
5. เป็นมาตรการบังคับทางปกครอง
6. กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

 แต่ห้ามไม่ให้โอกาส ถ้าก่อให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

ข้อยกเว้นตาม ม.30 วรรคสอง (6)

1. การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การสั่งพักงาน หรือสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน หรือการให้พ้นจากตำแหน่ง
2. การแจ้งผลการสอบหรือวัดผลความสามารถของบุคคล
3. การไม่ออกหนังสือเดินทางไปต่างประเทศ
4. การไม่ตรวจลงตราหนังสือเดินทางคนต่างด้าว
5. การไม่ออกใบอนุญาตหรือไม่ต่อใบอนุญาตทำงานคนต่างด้าว
6. การสั่งให้เนรเทศ

มาตรา 37 การให้เหตุผลในคำสั่งทางปกครอง

คำสั่งทางปกครองที่ทำเป็นหนังสือต้องจัดให้มีเหตุผล และอย่างน้อยต้องมี

1. ข้อเท็จจริง
2. ข้อกฎหมาย
3. ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุน

ข้อยกเว้น

1. กรณีมีผลตรงตามคำขอและไม่กระทบสิทธิและหน้าที่ของบุคคลอื่น
2. กรณีที่เหตุผลเป็นที่รู้กันอยู่แล้ว
3. กรณีที่เป็นความลับ
4. กรณีเร่งด่วน

ข้อพึงตระหนักในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน

โดย นายประจักษ์ บุญยัง
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

การควบคุมและตรวจสอบเงินแผ่นดินเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะเงินแผ่นดินนั้นคือเงินของประชาชนทั้งชาติ ผู้ทำงานนี้จึงต้องกำหนด แนวแก้ไขอยู่เป็นนิตยที่จะปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน ด้วยความ อุตสาหะพยายาม ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และด้วยความละเอียดถี่ถ้วน ระมัดระวังอย่างเต็มที่ เพื่อมิให้เกิดความพหุผลาดเสียหาย และให้มั่นใจได้ว่า การใช้จ่ายเงินของแผ่นดินได้เป็นไปโดยบริสุทธิ์ และบังเกิดผลเป็นประโยชน์ เต็มเม็ดเต็มหน่วย

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน

วันที่ ๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒

ให้ทุกท่านตระหนักว่า

“เงินแผ่นดินนั้นคือเงินของประชาชนทั้งชาติ ระมัดระวัง อย่างเต็มที่เพื่อมิให้เกิดความพหุผลาดเสียหาย ให้มั่นใจได้ว่า การใช้จ่ายเงินของแผ่นดินได้เป็นไปโดยบริสุทธิ์ และบังเกิดผลเป็น ประโยชน์เต็มเม็ดเต็มหน่วย”

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

➤ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561

➤ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง
ของรัฐ พ.ศ. 2561

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561

มาตรา 27 ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

1. วางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน
2. กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐาน
เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน
3. กำกับการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นไป
ตาม 1. และ 2. และตามกฎหมาย
ว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ
4. ให้คำปรึกษา แนะนำ หรือเสนอแนะ
เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดินให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัย
การเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งการให้คำแนะนำแก่หน่วยงานของรัฐ
ในการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน
5. สั่งลงโทษทางปกครองกรณีมีการกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงิน
การคลังของรัฐ
6. หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
หรือกฎหมายอื่น

มาตรา 30 หลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน
ตามมาตรา 27 (2) อย่างน้อยต้องประกอบด้วย

1. วิธีการตรวจเงินแผ่นดินแต่ละด้าน
2. ความเคร่งครัดในจริยธรรมแห่งวิชาชีพในการตรวจเงินแผ่นดิน
3. ระยะเวลาในการตรวจเงินแผ่นดิน
4. วิธีปฏิบัติในการเข้าตรวจ
5. วิธีการให้คำแนะนำหรือข้อเสนอนะเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหา
แก่หน่วยรับตรวจ
6. วิธีการเปิดโอกาสให้หน่วยรับตรวจชี้แจง
7. วิธีการรายงาน การแจ้ง และการเผยแพร่ผลการตรวจ

บทบาทการตรวจสอบของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ตาม พรบ. สตง. 2561

หมวด
3

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

มาตรา 53 ให้ผู้ว่าการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

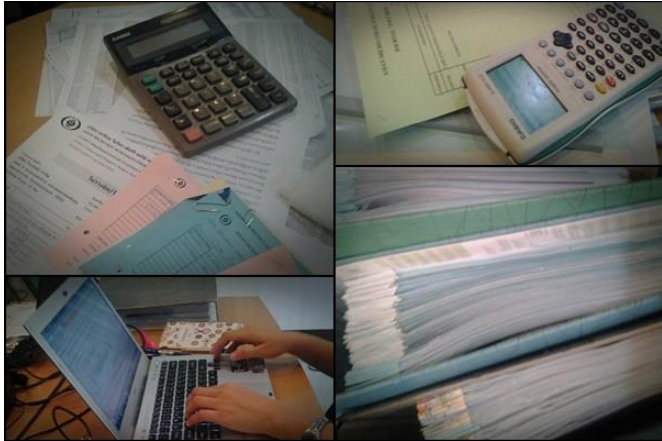

1. ตรวจสอบเงินแผ่นดินตามนโยบาย การตรวจเงินแผ่นดินและหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน ที่คณะกรรมการกำหนด และตามกฎหมาย ว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ
2. ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพ ในการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐ
3. มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตาม 1. และ 2.
4. กำกับและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตาม 3.

มาตรา 54

1. กำหนดแผนการตรวจสอบ ประจำปี เพื่อให้สำนักงานถือปฏิบัติ และ เสนอคณะกรรมการ เพื่อทราบ
2. ตรวจสอบรายงานการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ และแสดงความเห็น ว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริง หรือไม่
3. ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปีและแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและ ตามความเป็นจริงหรือไม่

4. แจ้งผลการตรวจสอบและติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ เพื่อให้เป็นไปตามผลการตรวจสอบ
5. วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของคณะกรรมการ
6. แต่งตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการหรือในกิจการต่าง ๆ เพื่อช่วย การปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
7. จัดจ้างและกำหนดค่าจ้างที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญในการปฏิบัติงานของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
8. มอบหมายเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตาม 2. 3. และ 4. และมาตรา 7 วรรคสาม รวมถึงรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ม.85 การปฏิบัติตาม กบ. / ระเบียบ / ข้อบังคับ / มติ คสม.

วรรค 1
ตรวจพบข้อบกพร่อง (ไม่มีความเสียหาย)
 ผตง. แจ้งข้อบกพร่อง / ข้อเสนอแนะ

วรรค 2
ตรวจพบข้อบกพร่อง (มีความเสียหาย)
 ผตง. แจ้งชัดใช้ค่าเสียหาย/ดำเนินการทางวินัย
 ผู้รับตรวจแจ้งผลต่อ ผตง.

วรรค 3
ตรวจพบ กบ. ไม่เหมาะสม
 ผตง. เสนอปรับปรุงแก้ไข
 (เว้นกฎวิธีแจ้ง ป.ป.ช. ตาม ม. 7)

มาตรา 85

ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่า มีข้อบกพร่องเนื่องจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ คณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการ ให้ผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งข้อบกพร่องพร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้ผู้รับตรวจทราบเพื่อดำเนินการแก้ไข และควบคุมหรือกำกับมิให้เกิดข้อบกพร่องขึ้นอีก แต่ผู้ว่าการต้องรับฟังคำชี้แจงและเหตุผล หรือความจำเป็นของหน่วยรับตรวจประกอบด้วย

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจที่ไม่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ให้ผู้ว่าการแจ้งให้ผู้รับตรวจพิจารณาดำเนินการ เพื่อให้มีการชดใช้ค่าเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจ หรือดำเนินการทางวินัยแล้วแต่กรณี และเมื่อผู้รับตรวจดำเนินการเป็นประการใดแล้วให้แจ้งให้ผู้ว่าการทราบ

ในกรณีที่ผลการตรวจสอบประกอบด้วยคำชี้แจงของหน่วยรับตรวจปรากฏว่ากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการใดไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือการปฏิบัติตาม

จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อราชการหรือประชาชน ให้เป็นหน้าที่ของผู้ว่าการที่จะเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี หรือแบบแผนการปฏิบัติราชการให้เหมาะสมต่อไป ในกรณีเช่นนั้น การดำเนินการของหน่วยรับตรวจที่บกพร่องให้เป็นอันพับไป เว้นแต่เป็นกรณีทุจริต

ม.86 การจัดเก็บรายได้

วรรค 1
พบจัดเก็บรายได้ไม่เป็นไปตาม กม.
ผดง. แจ้งข้อบกพร่อง / ข้อเสนอแนะ

วรรค 2
กรณี ผดง. ไม่เห็นด้วยกับผลการแจ้ง / ให้ ผดง. แจ้ง สมต.

วรรค 3
พบข้อบกพร่องในการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมฯ
ให้ ผดง. มีอำนาจขอให้เปิดเผยข้อมูลโดยรอบ

วรรค 4
ผดง. มอบอำนาจการขอให้เปิดเผยข้อมูลให้กับ สดง. ได้เท่านั้น

มาตรา 86

ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่า หน่วยรับตรวจจัดเก็บรายได้หรือผลตอบแทนไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือสัญญา ให้ผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งข้อบกพร่องพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ไปยังหน่วยรับตรวจเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายหรือสัญญา และให้หน่วยรับตรวจชี้แจงเหตุผล หรือแจ้งผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะภายในระยะเวลาที่ผู้ว่าการกำหนด

ในกรณีที่ผู้ว่าการไม่เห็นด้วยกับการชี้แจงเหตุผลของหน่วยรับตรวจหรือเห็นว่าการดำเนินการไม่เป็นไปตามข้อเสนอแนะหรือไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้ว่าการแจ้งรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับตรวจ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในกรณีที่ผู้ว่าการมีหลักฐานอันน่าเชื่อว่าหน่วยรับตรวจมีข้อบกพร่องในการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม หรือรายได้อื่นใด ผู้ว่าการมีอำนาจขอให้หน่วยรับตรวจเปิดเผยข้อมูลโดยรวมที่ได้มาจากผู้เสียภาษีอากร ผู้ชำระค่าธรรมเนียม หรือรายได้อื่นใด โดยต้องระบุหลักฐานให้หน่วยรับตรวจทราบตามสมควร และให้ถือว่ากรณีที่หน่วยรับตรวจเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวให้แก่ผู้ว่าการเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย

อำนาจในการขอให้หน่วยรับตรวจเปิดเผยข้อมูลตามวรรคสาม ถ้าเป็นกรณีเกี่ยวกับภาษีอากรประเมิน ผู้ว่าการจะมอบหมายให้รองผู้ว่าการกระทำการแทนก็ได้ แต่จะมอบให้เจ้าหน้าที่อื่นมิได้

ในการตรวจสอบการจัดเก็บภาษีอากรประเมินตามวรรคสามต้องไม่มีลักษณะเข้าไปใช้อำนาจประเมินแทนหน่วยรับตรวจ หรือเป็นการวินิจฉัยการประเมินของผู้มีอำนาจประเมิน

ป.87

การจัดการ/ดูแลรักษา/ติดตามทรัพย์สินแผ่นดิน

วสสค 1

**กรณีละเว้นหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่
(การจัดการ/ดูแลรักษา/ติดตามทรัพย์สินแผ่นดิน)**

**ผตง. แจ้งหน่วยรับตรวจพร้อมข้อเสนอแนะ ดำเนินการให้ถูกต้อง
หากไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันควร ผตง. แจ้ง สมต.**

มาตรา 87

ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่า หน่วยรับตรวจที่มีหน้าที่และอำนาจบริหารจัดการ ดูแลรักษา และติดตามทรัพย์สินของแผ่นดิน ละเว้นหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ให้ผู้ว่าการมีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยรับตรวจพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง โดยให้หน่วยรับตรวจชี้แจงเหตุผลหรือแจ้งผลการดำเนินการภายในระยะเวลาที่ผู้ว่าการกำหนด

ในกรณีที่หน่วยรับตรวจไม่ดำเนินการโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ผู้ว่าการแจ้งรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับตรวจ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป หรือในกรณีที่มิใช่กฎหมายกำหนดให้ผู้ว่าการมีอำนาจดำเนินการอย่างใดต่อไป ก็ให้ผู้ว่าการดำเนินการไปตามนั้น

ม.88 การใช้งบประมาณ

วรสค 1

กรณี สส. สว. กมร. มีส่วนใช้ งบประมาณ./ ครม.อนุมัติให้กระทำ
หรือรู้แต่ไม่ยับยั้ง / จนท.มีส่วนรู้ถึงการกระทำดังกล่าว

พตง. แจ้ง ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจ

ป.ป.ช. ดำเนินการ โดยให้ถือรายงาน/เอกสาร/หลักฐานที่
พตง. จัดส่งเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนไต่สวน/สอบสวนของ ป.ป.ช.

มาตรา 88

ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า มีการกระทำด้วยประการใดๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย หรือตรวจสอบพบว่าคณะรัฐมนตรีเป็นผู้กระทำการหรืออนุมัติให้กระทำการ หรือรู้ว่ามีกระทำการดังกล่าวแล้วแต่มิได้สั่งยับยั้ง หรือพบว่าผู้มีหน้าที่ของหน่วยรับตรวจจัดทำโครงการหรืออนุมัติหรือจัดสรรเงินงบประมาณ โดยรู้ว่ามีกระทำการดังกล่าว ให้ผู้ว่าการแจ้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ในการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่ารายงานและเอกสารและหลักฐานที่ผู้ว่าการจัดส่งให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นส่วนหนึ่งของสำนวนการไต่สวนหรือสอบสวนของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ม.89

ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ / ประสิทธิภาพ

ในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์/ประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงิน
ต้องตรวจสอบเมื่อการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

มาตรา 89

ในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพ ต้องตรวจสอบเมื่อการดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เว้นแต่ผู้ว่าการจะเห็นว่ามีการปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดที่เห็นได้ชัดเจนว่าจะไม่ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์หรือขาดประสิทธิภาพ จะแจ้งให้หน่วยรับตรวจทราบก่อนหรือในระหว่างดำเนินการก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ผู้ว่าการต้องแนะนำวิธีดำเนินการที่ถูกต้องให้หน่วยรับตรวจปฏิบัติด้วย และในกรณีที่หน่วยรับตรวจเห็นว่าการดำเนินการที่ผู้ว่าการแนะนำนั้นไม่อาจหรือไม่สมควรดำเนินการโดยมีเหตุผลอันสมควร ให้เป็นหน้าที่ของผู้ว่าการ หน่วยรับตรวจ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจะร่วมกันหารือเพื่อหาข้อยุติโดยเร็วเพื่อมิให้เกิดความเสียหายขึ้น เมื่อได้ข้อยุติประการใดแล้ว ให้หน่วยรับตรวจดำเนินการไปตามข้อยุตินั้น

ม.90 รายงานผลสัมฤทธิ์ / ประสิทธิภาพ

วสศ 1

ในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์/ประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงิน
ให้ ผตง. รายงานผลการตรวจสอบและแสดงความเห็นว่า
เป็นไปโดยประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ / จัดทำข้อเสนอแนะ

วสศ 2

ในการตรวจสอบตาม ว.1 ต้องคำนึงถึงประเพณี วัฒนธรรม
และความนิยมของท้องถิ่น

มาตรา 90

ในการตรวจสอบผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงินของ
หน่วยรับตรวจ ให้ผู้ว่าการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบและแสดงความเห็น
ว่าเป็นไปโดยประหยัด เกิดผลสัมฤทธิ์ และมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์
ที่หน่วยรับตรวจกำหนดไว้หรือไม่ และให้จัดทำข้อเสนอแนะให้แก่
หน่วยรับตรวจในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการใช้จ่ายเงิน
ของหน่วยรับตรวจ

ในการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งต้องคำนึงถึงประเพณี วัฒนธรรม
สังคม และความนิยมของท้องถิ่น รวมถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชน
ในด้านต่างๆ โดยให้รับฟังเหตุผลและความจำเป็นของหน่วยรับตรวจ
ประกอบด้วย

ม.91 รายงานการเงิน

ตรวจสอบรายงานการเงินตาม กม.วินัยฯ
ให้เสร็จภายใน 180 วัน นับแต่วันสิ้นปี งบประมาณ. /
ตามตกลงกับกระทรวงการคลัง

มาตรา 91

ให้ผู้ว่าการตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐส่งให้ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อย-แปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ หรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง แล้วแจ้งผลการตรวจสอบไปยังหน่วยรับตรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา 27 (2)

ม.92 เงินราชการลับ

ตรวจสอบตามหลักเกณฑ์ที่ คตง. กำหนด
แต่ต้องไม่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการใช้จ่าย
เงินราชการลับ

มาตรา 92

การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินราชการลับ หรือเงินที่มีลักษณะคล้ายกับเงินราชการลับให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด แต่หลักเกณฑ์ดังกล่าวต้องไม่กำหนดในลักษณะที่จะขัดต่อวัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินราชการลับ

ม.93

อำนาจตรวจสอบเงิน / ทรัพย์สินอื่น

- (1) ให้ผู้รับตรวจ / จนท. มีหนังสือชี้แจง
มาให้ถ้อยคำ ส่งมอบเอกสาร
- (2) आयัดบัญชี เอกสารที่เกี่ยวข้อง
- (3) เรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ

มาตรา 93

ในการตรวจสอบให้ผู้ว่าการและเจ้าหน้าที่ ซึ่งผู้ว่าการมอบหมาย มีอำนาจตรวจสอบเงินและทรัพย์สินอื่น บัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐาน ในการใช้จ่ายและหลักฐานอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ และให้มีอำนาจ ดังต่อไปนี้ด้วย

1. ให้ผู้รับตรวจหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยรับตรวจมีหนังสือชี้แจง ข้อเท็จจริงมาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่น บรรดาที่หน่วยรับตรวจจัดทำขึ้น หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

2. आयัดบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่นที่มีอยู่ในความ รับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ

3. ให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งมอบบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยรับตรวจเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ ในการตรวจสอบ

4. มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใดๆ ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและ พระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด บัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานอื่น หรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับ หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกี่ยวกับหน่วยรับตรวจเท่าที่จำเป็น ในการมอบหมาย เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง จะให้มีอำนาจทั้งหมดหรือบางส่วนให้ระบุให้ชัดเจน โดยคำนึงถึงสถานะของเจ้าหน้าที่ในแต่ละระดับ

หมวด 7

วินัยการเงินการคลัง

ป.95

วสสค 1

ผดง. แจ้งผู้รับตรวจให้แก้ไข
กรณีพบข้อบกพร่อง+ไม่ถูกต้อง+ไม่เสียหาย

วสสค 2

ผดง. แจ้งเรื่องให้ ป.ป.ช.
กรณีพบข้อบกพร่อง+ทุจริต

วสสค 3

ผดง. แจ้งผู้รับตรวจให้ชดใช้/ดำเนินการทางวินัย
- กรณีพบข้อบกพร่อง+เสียหาย
- กรณีแจ้งเรื่องทำผิด กม. วินัยฯ

มาตรา 95

ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ หากข้อบกพร่องที่ตรวจพบไม่มีลักษณะเป็นการทุจริต และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจ ผู้ว่าการจะแจ้งให้ผู้รับตรวจทราบเพื่อกำกับดูแลมิให้เกิดข้อบกพร่องอีกก็ได้

ในกรณีที่ข้อบกพร่องที่ตรวจพบมีลักษณะเป็นการทุจริต ให้ผู้ว่าการส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป และให้นำความในมาตรา 88 วรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่ข้อบกพร่องที่ตรวจพบมีลักษณะก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐหรือหน่วยรับตรวจ หรือมีลักษณะเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ ให้ผู้ว่าการแจ้งให้ผู้รับตรวจพิจารณา ดำเนินการเพื่อให้มีการชดใช้ค่าเสียหายต่อรัฐหรือหน่วยรับตรวจต่อไป หรือดำเนินการทางวินัยแล้วแต่กรณี และเมื่อผู้รับตรวจดำเนินการแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ว่าการทราบ

ในกรณีที่ผู้รับตรวจไม่ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งตามวรรคสาม ภายในเวลาอันสมควร ผู้ว่าการจะแจ้งให้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

ม.96 ผตง. เสนอ คตง. ลงโทษทางปกครอง
กรณีไม่ดำเนินการภายในกำหนดเวลา ตาม

- ม.85 ๖.2 (กรณีเกิดข้อบกพร่อง + มีความเสียหาย)
- ม.95 ๖.4 (กรณีผู้รับตรวจไม่ดำเนินการตาม ม.95 ๖.3)

มาตรา 96

ผู้รับตรวจผู้ใดไม่ดำเนินการภายในเวลาที่ผู้ว่าการกำหนดตามมาตรา 85 วรรคสอง หรือมาตรา 95 วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้ว่าการจะเสนอต่อคณะกรรมการให้ลงโทษทางปกครองแก่ผู้รับตรวจผู้นั้นก็ได้

ในการเสนอเพื่อให้ลงโทษตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าการสรุปข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่เป็นเหตุอันควรลงโทษทางปกครอง พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโทษที่สมควรลงด้วย

ม.97 ผตง. เสนอ คตง. ลงโทษทางปกครอง
กรณี จกท. ผู้มีหน้าที่ต้องทำตาม กบ. วินัยฯ
จงใจไม่ปฏิบัติตามและเป็นกรณีไม่อาจดำเนินการ
ตาม ม.95 ๖.3,ม.96

มาตรา 97

เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ จงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ และเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามมาตรา 95 วรรคสาม หรือมาตรา 96 ให้ผู้ว่าการเสนอต่อคณะกรรมการให้ลงโทษทางปกครองแก่ผู้นั้น โดยให้นำความในมาตรา 96 วรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

พ.98

โทษทางปกครอง มีดังนี้

(1) ภาคทัณฑ์

(2) คำหาญโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน

(3) ปรับทางปกครอง (การลงโทษปรับทางปกครอง จะลงโทษปรับเป็นเงินเดือนห้ามเกิน 12 เดือนของผู้ถูกลงโทษ)

มาตรา 98 โทษทางปกครอง มีดังต่อไปนี้

1. ภาคทัณฑ์
2. คำหาญโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน
3. ปรับทางปกครอง

ในการลงโทษปรับทางปกครอง จะลงโทษปรับเป็นเงินเกินเงินเดือนสิบสองเดือนของผู้ถูกลงโทษมิได้ ในการพิจารณาโทษทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการคำนึงถึงความร้ายแรงแห่งพฤติกรรมที่กระทำผิดและความเสียหายที่เกิดจากการกระทำนั้น

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561

มาตรา 4 หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า

1. ส่วนราชการ
2. รัฐวิสาหกิจ
3. หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ
4. องค์กรมหาชน
5. ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
6. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7. หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

มาตรา 68

ให้กระทรวงการคลังกำหนดมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ

ให้หน่วยงานของรัฐที่มีใช้รัฐวิสาหกิจและทุนหมุนเวียนจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นทุนหมุนเวียน ให้จัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามที่กฎหมายว่าด้วยการบริหารทุนหมุนเวียนกำหนด

มาตรา 69

ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มี **ผู้ทำบัญชี** ตามหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อจัดทำบัญชีและรายงานการเงินตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 70

ให้ **หน่วยงานของรัฐ** จัดทำ **รายงานการเงินประจำปีงบประมาณ** ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย **งบแสดงฐานะการเงิน** และ **งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน** ทั้งเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ และเงินอื่นใด รวมถึงการก่อหนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็น หน่วยงานของรัฐจะขอทำความตกลงกับ
กระทรวงการคลังจัดทำรายงานการเงินประจำปีซึ่งมีใช้ปีงบประมาณก็ได้
และกระทรวงการคลังจะกำหนดเงื่อนไขให้หน่วยงานของรัฐนั้นปฏิบัติด้วยก็ได้

ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ หรือตามที่ได้ตกลงกับ
กระทรวงการคลังตามวรรคสองให้หน่วยงานของรัฐนำส่งรายงานตามวรรคหนึ่ง
ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อตรวจสอบ และนำส่งกระทรวงการคลังด้วย

มาตรา 71

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงาน
การตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบตรวจสอบรายงานการเงินที่หน่วยงานของรัฐ
ส่งให้ตามมาตรา 70 ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ
หรือตามที่ได้ตกลงกับกระทรวงการคลัง โดยให้ตรวจสอบและรายงานผล
การตรวจสอบตามนโยบาย หลักเกณฑ์และมาตรฐานที่คณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

กลุ่มงานพัฒนาและบริหารจัดการความรู้ สถาบันดำรงราชานุภาพ

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๕๕๕๘, ๕๐๗๗๙ (สื่อสาร สป.มท.)

สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

www.stabundamrong.go.th